వీరశైవదీక్షాబో[illegible]

(మఱియు [illegible]

యతిశేష[illegible]

పాలూరు పురవాసులు

బ్రహ్మశ్రీ బాలకవి కాశీభట్ట కృష్ణరాయశాస్త్రిగారిచే

రచియింపఁబడినది.

శ్రీ శారదాముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపబడినది.

చిత్తూరు.

1922

వెల 0-1-0.

జా త క ము లు.

ప్రమాణ శ్లోకములతో [illegible] జాతకములు వ్రాయఁబడును.

(1) సంపూర్ణ జాతకమునకు ... రూ 5—0—0

(2) సంవత్సర జాతకమునకు ... రూ 1—8—0

జన్మకాలము, తేది, సంవత్సరము పంపవలెను.

ప్రాయమాత్రపు సంక్షిప్త జాతకము ... రూ 1—0—0

జ్యోతిషభూషణ కాశీభట్ల రామలింగస్వామి సిద్ధాంతిగారు,

పా టూ రు,

జిల్లా విశాఖపట్టణము.

బ్ర॥ శ్రీ॥ నిష్ఠల. సోమయాజులుగారి గ్రంథములకీ క్రింది
విలాసమునకు వ్రాయుఁడు.

1. శశిరేఖాపరిణయము 0—8—0.

మృదుమధుర శైలిలో వ్రాయఁబడెను. నటకజన కల్పతరువు. నవరసభరితము. దీనిఁదెప్పించుకొనిన పిమ్మట మీకుఁదెలియఁగలదు.

2. కేసరి చరిత్రాత్మకనవల 1—4—0.

రహస్య పరిశోధనములతో నిండి యనేకాలంకార సూక్ష్మభేదములతోఁ గథాకల్పన మత్యగ్రముగ నిర్వహింపఁబడినది. గ్రంథమాలలచే గ్రంథ భాండాగారములచే గౌరవింపఁబడియున్నది. ప్రకృతి వర్ణనలు రమ్యములు చదివి తీరవలయును.

3. వేంకటేశ్వర శతకము 0—1—0.

భక్తిరస భరితము. నీతులు పెక్కులుగలవు. జాతీయ పాఠశాలలోఁ బాఠ్యముగఁ జేయఁదగిన గ్రంథమని మెప్పువడసినది. జీవోపదేశిని. పంఢరినాథాష్టకము, రాజశేఖర చరిత్ర, శివాష్టకము. ఈనాలుగు నొక్కసారి తెప్పించుకొనువారికి 0—4—0 వెల. శశిరేఖాపరిణయము, కేసరి, గ్రంథములు నొక్కమారు తెప్పించెడువారికిఁ బైనాల్గును ఉచితముగఁ బంపఁబడును.

Mr. N. V. SOMAYAJULU,
S. S. M. Office, B. N. Ry.,
Khargpoor.

పీఠిక.

పాఠకులారా,

వీరశైవ గ్రంథము వేంకటేశ్వరున కంకితము సేయుఁడని నాయాంతరంగిక మిత్రులగు బ్ర॥ శ్రీ॥ పాకల వరాహ నృసింహశాస్త్రి గారాజ్ఞాపించిరని చెప్పునప్పుడాలని హృదయ సమాసతయొత్తిళ్లోక దా యని యింకఁజింతించుచున్నాను. నేనేమి వ్రాయఁగలను?

గీ॥ వీరశైవ దీక్షాబోధ విరచనంబు।
చేసితిని దీనిముద్రింపఁజేయుటెట్లు।
పాలశైవఁజాతకమనుభయముగల్గె।
నంతమదనపల్లి వసింపనయ్యె నాకు॥

క॥ కలఁడో కుయ్యాలింపఁగ।
నిల దేవుండను మదిఁదలఁచు నెపమ నరుదెంచెన్।
గలఁడీరూపున ననినను।
బలుకం బావన శుభాఖ్యఁ బరఁగినవాఁడై

గీ॥ శాస్త్రిగారు మీపాత్ర మెచ్చుటనెసంగు॥
దానిముద్రించి మీకిత్తుఁ దలచితీల।
ననిరచించి సంతటనేమియగు ఫలంబు।
మీకునని యనననియు నిమ్మోలిపలుకు॥

సీ॥ ఏడుకొండలు దాటి యేకులోకము తేలి
కోఁడుగామనకయ్యో నేఁడుతలఁప।

మంచుకొండలవారి కంచికాంబుధివారి
కేఁడుసంపదలిచ్చు నొకఁడు తెలియ।
నలువయందును జిన్న నలుసునందునునిల్చు
నొకఁడు కాఁదగునట్టి డేఁదు వెలయ।
ప్రొద్దు నెలలయందుఁ బొడుచుచుక్కలయందు
నేఁడుపూర్ణతనిండు నొకఁడుచూడ।
గీ॥ వానిఁదిరుపతి వేంకటేశ్వరునిఁగనుఁడు।
వాకదియె చాలునని సతిలోకభక్తి।
శ్రీనివాసునకిత్తు నీచిన్ని కృతిని।
గలినిబర్వాణ తిరుపతిగ్రామవాస॥

కృతికల్యాణము.

మ॥ ఇదిగో నికిడుచుంటిం గృతి సరే యిష్టందువో యందువే।
నిదిగో తోడిదయింక జెప్పుటకు లేదీశాన దేవేశ బ్ర।
హ్మాదిగీశాది సమస్తదేవ పరిభూషాగ్ర్యాంఘ్రినీరేజభూ।
రిదయా పాలిత భక్తలోకనినుసద్భక్తిం గొల్తు శ్రీనాయకా॥

నిర్మలమనస్కాపాదానతుఁడు
బాలః వి. కాశీభట్ట కృష్ణరాయశాస్త్రి,
సాంబూరు.

యతిక్షేపము.

శా॥ శ్రీమద్భారత దేశమధ్య విలసచ్ఛ్రీమత్త్రిలింగావనీ।
క్షేమాధారను మాసతీను దలఁతుంజిత్తంబులో సన్నుతి।
స్తోమంబేర్పడఁజేసి యాంధ్రలకుఁ జేనొల్గి ప్రత్యేకరా।
ష్ట్రామోదంబొనరించు గాతమునుచాబ్దాదిత్య తారంబుగన్॥

మ॥ అతిబాల్యంబునఁబండితుండ్వ్యాకృత గానాంధ్రాంగ్లభాషాప్రవీ।
ణత విఖ్యాతి గడించినాఁడ సకపన్యాసంబు గావించిసం।
స్కృతమభ్యాసముఁజేసి కావ్యరచనా కీర్తిచ్ఛ నేనిప్పుడీ।
యతిక్షేపంబను లక్షణంబు సుకవిహ్లాదంబుగా జెప్పెదన్॥

క॥ గలలకు యతిమైత్రిగలుగ।
వలఁతులు లాక్షణిక కవులు వాడుటకలవన్।
దెలుఁగున గూర్పఁదగుఁగవు।
తెలిమిన్ గావ్యంబులఁగను నెవరేమన్నన్॥

" అలసాని పెద్దన్న చాటువు "

ఉ॥ ఏపునఁగృష్ణరాయ జగతీశ్వరు ఖడ్గము మింటిమార్గముం।
జూపిన భానుమండలము సొచ్చెహుటాహుటి శత్రులెగుచో।
రేపటిబాపనయ్య పగిలింటి మహోగ్రపు జంగమయ్యయున్।
మాపటిదాసరయ్య మమునన్న వసియు మటంచు లెంతయున్॥

రంగరాట్ఛందము.

సీ॥ రంగనరపాల విష్ణుకళావిలాస।
దీనజనపారిజాత పాటించినిన్ను।
డాయువారికి లేము లేదారిగలుగు।
సకల సామ్రాజ్య గరిమహాసంగుఁ గాక॥

ఉ॥ భారతకావ్య కర్తలదిభావ్యము గాదని మానిరైచిరో।
వారిప్రయోగమందుఁ గనవచ్చినదే యతిమైత్రియుంచు నీ।
ధారుణిఁ బండి తుల్యులక ధర్మమె యిప్పుడు గల్గు మైత్రులక్।
వారురచించి మాపిరెచునంబునఁ గొంచెమయించిచెప్పుఁడీ।

కం॥ అప్పకవీయము చెప్పని।
దప్పానీపప్పుడుకదటించనమండా।
యాప్పకవివ చించినదియు
జెప్పుమనున్నది విమంశు చెప్పెద నిందుక్

వ॥ అప్పకవియిప్పట్టునఁ దనపౌత్త్రమ్మున "లక్షణ విలాసమువారిని" గుఱించివ్రాసినది యరయుఁడు. "లక్షణ విలాసమువారు దెలియకకొన్ని యుదాహరణములు వ్రాసినారు. అవియును వివరించెద." అనియుండుటచే విలాసమువారు చూపినయుదాహరణంబులు వివరించె. వివరించుటకు నలవడెను గాన నతనివాదంబు మిన్నయయ్యెను. వివరింపననువు పడనివి యున్న సమ్మతంబునని చెప్పకయె చెప్పుచున్నది.

క॥ పటుమతి నప్పకవీశ్వరుఁ।
ఔటులన్నను వ్రాయవలసె నిప్పుడువినఁగాఁ।
దటలకుఁదడలకుఁదెనుఁగున।
స్ఫుటముగ యతిమైత్రియున్న చొప్పులునిందుఁ

కేతన్న కాదంబరి.

శా॥ డాచేయంక తలంబుసేర్చి వలచేతన్ మాలికల్దాల్చి

ఆముక్తమాల్యద।

చ॥ ఇలఁగలవస్తుసంతతుల నేలను గొల్చెదమాత్స్య జాలపా।
టలరుచి యింక వేఱె యొకదారికి వచ్చునె।

రంగరాట్ఛందము.

గీ॥ దీనజనపారిజాత పాటించినన్ను

జైమినీభారతము.

శా॥ డిండీరోత్తర వీచులందరసి యుద్రేకించి కూలంకష।

వ॥ ఈ మొదలగు నుదాహారణంబుల రయఁగా సమ్మతింప వలసి వచ్చుచు. మఱియుఁనప్పకవి తనగ్రంధములో నిట్లు వ్రాసెను.

“ అగ్రాహ్యాసంబంధయుతులు ”

క॥ దడలకు భేదము లెంచక
వడియును బ్రాసంబు నిలుప వచ్చును కృతులం

దబిరియెట్లన్న నశ్రీహరి
దొడిఁబడి గానవులజంప ధులియారౌమెనసజ్ఞ

వ॥ ఇట్లు వ్రాసిగోడమీఁదిపల్లి వాటముగ నొప్పియునొప్పక దడలకా దేశమైత్రియని యనెను. రసాభాస శబ్దమునకు లక్ష్యముగనీనర్వమైన జైమినీ భారతము దడలమైత్రికిఁబనికిరాదా ? అనుస్వార సంబంధమేల ?

క॥ లడలకభేదమనుటచే।
జడధియనంగ జలధికిని సమమగుఁగాన।
లడలకువిరతులుగవుతే।
ర్వడఁగూర్తురు కావ్యముల నవశ్యముగాఁగన్॥

“ రాఘుపాండవీయము ”

రగడ— లలితమగుల వలీకుదుంగములలుంగముల

ఘుషాయతి.

గీ॥ స్వరము వ్యంజనంబు విడగ వచ్చుఁగృతుల।
సుకపులాలాప శబ్దంబు జొనిపికేని।
లక్షణంబుల వృషగసాలాప మనఁగ।
॥ నరియొ కవ్యముల మధురాలాపమగును॥

1, అన్నదీభట్ట లక్షణ సారము.

గీ॥ అమ్మహల్లునాలాపశబ్దాది వర్ణ।
మునకుఁజెప్పిన ఘుషాయతి యనఁగఁదనరు।

వంబురుహాగేహిని మధురాలాపయనఁగ।
లక్ష్మివాగ్జితకోకి లాలాపయనఁగ॥

ప్రబంధరాజము.

సీ॥ అబ్ధికన్యాతిభోగైక పారంగత।
మాంసాశనేశ సంహారతేజ।
రమ్యతరాత్మ నారాయణవిగ్రహా।
హరివైభవకలాలాపవిసద॥

గిరిజాకల్యాణము—పింగళిసూరపరాజు.

క॥ కోపాటోపంబునధర।
హీపాలక చంద్రముడుఁ మునిశిఖామణులకా।
ద్రోపించిన వాడుమురా।
లాపములాడుచును బోయిరాసమయమునకా॥

నాచనసోమన—హరివిలాసము.

గీ॥ అగ్రజన్మనాతో వృషాలాపమిప్పు।
డాడినందున ఫలము జిహ్వాగ్రమందె।
కత్తిరించదనీసూరకత్తిచేత।
సైనా చుడగ్గఱఁజేరిన యసురఁజూచి॥

"యాదవరాఘవపాండవీయము"

ఉ॥ ఆపురిశూరసేనుఁడ నపారిమహఃపరిభూతదారుణా।
లాపవిరోధి పంక్తిరసుడాతతసత్త్వగుదారదానధా।
రాపరిశోభి సౌతి ధృతరాష్ట్రుఁడు దావిలసిల్లుసర్వధా।
శ్రీపతిరాజమౌళిమణిదీధితి రాజితపాదపద్మ్ముఁడై॥

క॥ ఇది కాశీ భట్ట కులా।
భ్యుదయకరుఁడు కృష్ణరాయుఁడో సరించెన్ స।
మ్ముదమునఁ జేకొనుఁడీ సూరీ।
చదివినఁగవనంబుపూర్ణ సరణిని వెలుగున్॥

ఇది కాశీభట్ట కృష్ణరాయశాస్త్రి ప్రణీతమైన లక్షణ శాస్త్రంబున
యతిశేషము సంపూర్ణము.

ఓం.

శ్రీ శివాయనమః.

శ్రీ వీరశైవ దీక్షాబోధ.

శా॥ శ్రీమీఁఅందొలిపార్వతీసతికి మైచెల్వొప్పభూషాదిక।
స్తోమజెల్లడఁగాంతు లీనుగతిఁజేతో మోహనాకారమై।
తేమోదంబుగఁజూపి యాత్మునను భోగీంద్రాళిభూషాతతిం।
బ్రేమంబొప్పఁగఁజూపగా నలరు గౌరీశంభులిందుండుతన॥ (1)

శ్లో॥ సత్యాగురుం సంస్తృతశిష్యశాస్త్ర
రహస్యదాతార మహాంకరస్య
రామాభిధానం పురిఘల్లవంశ్యం
హారిప్రియం శిష్యజనప్రపూజ్యం (2)

శ్లో॥ సామవేదసుతేజాతం, గీతాపఠనతత్పరం।
వందేతంగురువరేణ్యం। సాలూరునగరాలయం॥ (3)

క॥ తమ్ముఁడనుబాంధవమ్మును
సమ్మతిఘటియించి నేర్పుఁజక్కఁగవాంఛం

బమ్మహితాత్ముఁడు మజ్జిక
లమ్మనకాభరణుఁడతని లావు నుతింతున్ (4)

ఉ॥ ఒప్పుగ రామి జాలకుల ముర్వి యశంబును బొందఁ జేయుచో
గప్పకుఁ గూఁతురై సతతకమ్రతరోక్తుల నాడిసాధ్వియై
యొప్పియుఁ గాళిభట్టకుల మున్నతికిం దగఁ దెచ్చినట్టియా
యప్పనఁ బెండ్లియాడినమదంబను సీతమఁ గొల్వకుందునే॥ (5)

శా॥ రమ్మా దీనుఁడనై సతింకికటను నేరమ్మా ననుం బెంచినే।
డిమ్మా డిక్కుఁ దగ ముక్తి నొందితివి నాకింకెవ్వరే దిక్కురే।
రమ్మా నాహృదయంబునందు నిలుమా యర్చింతు నోరంతప్రా
ద్దమ్మా జోగయపుత్రి పావనవు సీతమ్మా నమస్కారముల్ (6)

ఉ॥ పద్దెములల్ల నేర్చితిఁ బ్రబంధముల్ రచియింతునంచు నా
కద్దియు లేదు కాని మఱియేమనఁ జక్కఁగ "అమ్మ" నిన్ను నా
పద్దెములందు నిల్పి మొదఁ బాటలు గాని వచించి పాడఁగా।
దద్దయు నాఁగ దాయను మఁ దష్యమ నేఁ దలఁతున్ మదంబరో॥ (7)

శా॥ భాషాంగీవను బ్రాసగీసయుఁ దలంపన్ దల్లి గీనామమే
భాషామూలము సర్వశబ్దములకుం బట్టినీ నామమే
ఘోషావల్లిక స్మరింతు వ్రాయుదు నిదే కోట్లన్న వేలన్న ప
గ్భాషన్ స్వేగమ యమ్మయమ్మ జననీ తల్లీ యటంచెప్పుడున్॥ (8)

ఆ.గీ॥ పిచ్చియందురనెదు ఛితియున్న దికాని।
గాళయున్న మొదల గ్రంథమంత।

అమ్మ అమ్మ అమ్మ అమ్మమాయమ్మసీ।
తమ్మయంచు వ్రాయ సమ్మతింతు (9)

శా॥ నాన్నా కృష్ణయటంచు దేనెలొలుకన్ దాక్షిణ్యభావంబుతో।
నెన్నో సారులు పిల్చిపిల్చి మనురంబే దేనినీ జూపినా
కున్నీ త్రిపద గాఫిల్వనిచి సంకోచంబులగబాపినా।
వెన్నంగాని గబోలు తల్లి జగమందెవ్వారికేగల్గునే॥ (10)

సీ॥ బడిపాఠముల నేర్చి పరగనింటికి వచ్చు
వేళ నన్ను గ్రాదుమ విధము దలప।
సంస్కృత కావ్యముల్ చదువు వేళలన్ గా
భావాదులను జెప్పు భంగి దలప।
తీతికలుగ నైతిక కథాతతి జెప్పి
నయమార్గముల దిప్పు నడక దలప।
జేరజీరియు నాదు కోరినవస్తువు
లెలయన్న మిడినట్టి కరణి దలప

గీ॥ నిపుణుగుండె ఝల్లు రనదె యేరికైన।
లోకమునకు వెలచి వదిలో గలంత।
యడచియుండితి గాక సీతమ్మతల్లి।
నీవుమరణించు మాటనువింత నిజము చెప్పుమ॥ (11)

గీ॥ అమ్మ మరణించు మాటలు లోకమందుగలవె!।
వింతయని యామ్మకుజెదవి విఱువు లెన్నో।

చూపితినది కాదఁటవీ చెప్పఁగలదే।
ప్రకృతినీతిని బోధింపఁబలికితివా?॥ (12)

ఉ॥ మాటలు వాకముస్నేహము మంచిగఁ బెంచినతండ్రి హా! నిరా
ఘాటముగా వికారియనఁగాఁ జనువత్సరమందు సంస్మృతిం।
వాటియు ముక్తిఁ గాంచెనిఁక ధారుణి చీకటియయ్యెనైన నా।
నాటన గోలెఁగందునగు నన్నును బెంచితి వేమిమెంచియో (13)

చ॥ చదువరులీసు నాపలుకు సత్యముగావింపఁబయ్య ఏటిలోఁ।
లిదియని యుంగురేమియునఁ దేవ్వఁడు లక్ష్యము సేయఁబోండు నా।
హృదయములోనిదెల్లనిపుడే ప్రకటింతు మదీయమాతయే।
ఎఱవుసమస్తమా ప్రకృత సత్యమనంతము నైనదామెయే। (14)

బ్రహ్మమన నేమి.

క॥ రెండను జెఱుఁగుమనున్నకొ
రెండును నేకవిధమంచుఁ బ్రీతిఁదలంపఁగొ
జెందు పరబ్రహ్మమనం।
బండితులు గ్రహింతురద్ది భావింపవలెకొ॥ (16)

గీ॥ అద్వితీయంబు నిఖిలంబటంచుఁ గనుఁగు।
నిర్గుణావాప్తికై వేడ్క నిశ్చయింపుఁ।
డహాగహంబుఁ దధ్యానంబు నాత్మలోన।
మానవోపాధికిన్ వ్యక్తహితబుద్ధి॥ (17)

గురుప్రకరణము.

చ॥ గురుఁడనియేమహామహునిఁగోరి తలంచెదమాతఁడేపరా।
త్పరుఁడతఁడేశివుండు తలిదండ్రులు దైవము సర్వమాతఁడే।
నరుఁడనిసామ్యుఁడంచుగతి నాశకవాక్యములాడరాదు త।
ద్గురువరువేఁడుటల్విడిచి కోపియటంచువచించుటొప్పునే॥ (18)

క॥ గురుఁడనితలపోసియు నా।
గురునందు వృథాక్రుధాదిగుణములుగలవం।
చరిదిగఁబలుకాడునలేఁడు।
పరికింపఁగరౌరవంబు పాల్పడుఁగాదే॥ (19)

గీ॥ శిష్యగణముద్యమములఁజేసి వను మెచ్చి।
భళియటంచును దలయూచువాఁడెగురుఁడు।
కాదనుచుఁగోపగించినఁగాఁడటంచు।
బలుకువారికి మరణలాభంబెముక్తి॥ (20)

గీ॥ స్వేచ్ఛగలదనిగురునితో నీసుగాగ।
నయ్యమీఁదుఁగ్రోధాది దురంతగుణము।
లుండుటలుసిల్లవని చెప్పుచుండువారు।
గోయిఁదీసియు దానిలోఁ గూలుటరయు॥ (21)

మ॥ గురుభావంబది యెందునుండునటఁజేయూరున్మహాత్వంబులా।
గురుభావంబు నశించునప్పుడదియుంగూలంబడుగా నని।

ధ్యానసంతోషముతోడసద్గురు కృపాపాదీక్షణప్రాప్తికై।
నిరతధ్యానముసేయుమటొప్పు గురుదేవత్వం బటంచెంచుచున్॥

లింగప్రకరణము

గీ॥ ఎందు సకలంబు లీనంబు నొందునవల।
నెందు క్షీరాంతరితమైన ఘృతముభంగి।
సకలదృశ్యప్రపంచంబు ప్రకటమగునో।
శుద్ధిలింగంబు నాఁబడు సనఘులకును॥ (23)

ఉ॥ లింగము పాపసంచయము లీమను దేహపరంపరాంతకృ।
చ్ఛృంగము సరిచి తాపుతతి సంకటభంగము సత్పదార్థభూ।
తాంగము నిత్యపావన విధావ్యచణప్రథితప్రభాకృపా।
పాంగము నెన్నశక్యమె మనో వృతగాఢతమః పతంగముల్॥ (24)

ఆ॥ వె॥ లింగయుతము గాని యంగమే లేదుర్వి।
లింగబాహ్యుఁడొకఁడు లేఁడు తలఁప।
లింగమంగమొకఁడు లీనంబు గాఁజేయు।
నతఁడు ముక్తుఁడరయ ననుపమాంగి॥ (25)

క॥ సాంతగ బాహ్యాభ్యంతర।
మింపారంగలంప నిహముంబరముం।
బెంపగునీసకలము నా।
లింపఁగనే ఆనఁగఁదగును లింగము గాదే। (26)

క॥ అంత ర్లింగంబొందక।
పంతంబులఁబల్కువారు పరిశోధింపన్।
వంతలఁజెందెదుగాదే।
సుంతైనను జగములింగశూన్యంబగునే॥ (27)

క॥ ఆకృతిఃష్టమటంచున్।
రాకృతిభావంబటంచు ననులింగముభూ।
తాకృతియెసుమ్ములింగము।
లేకీజగతి బ్రదుకుమరి లింగసమేతా॥ (28)

కథాసందర్భము.

క॥ సాలూరుపురనివాసుడ।
బాలకవీశ్వరుడనేను భాషాత్రితయ।
శ్రీలలితుడబలికెదనవ।
శీలన్వినుమయ్యకోటి లింగస్వామీ॥ (29)

చ॥ కలడొకఁడుర్విఁగుష్టగుణ కాండుడనేకఘటంతకృత్యసం।
చలితజనప్రకాండుడతి సాహసకార్య భరైకదుర్మదో।
జ్వలగతదైవికాదిగురు పత్నివివేకవిచారహీనతా।
విలసరి తానలస్ఫుటిత విష్టపమండలు డార్యమండలా॥ (30)

ఉ॥ ప్రాక్తనజన్మసత్కృతిశుభంబది। యెట్టిదొ కానినిత్యమా
సక్తిమనీషివర్యులనుసాంగుల। జేరుమవారిసద్వచో
వ్యక్తికిసంతసంబు మదినందుచుదన్నికటంబుగోరుమన్
రక్తివసింపజిత్తము కరత్నమయాభ్రమువోలె శుభ్రమై (31)

వ॥ సతతముశంభుపాదవనజద్వితయంబు మనంబునందున
న్నుతగతినిల్పి సాధుతతితో సహవాసము సేయుచుండగా
నతులశివప్రశస్తమహిమాతిశయంబుజనించె నాతడు
ద్ధతచరితుండునయ్యెనిజ తత్త్వవిచక్షణగణ్యుడైనంతటన్

గీ॥ శివశివేతిసద్ధ్యానసంస్మృతిగలట్టి
సాధుశివయోగి బృందంబు బాధయగునె।
గంధగరుసమీరచేతరన్యాజరీతి
సాధుసాంగత్య మిలముక్తిసాధనంబు॥

మ॥ ఒకనాడీశ్వరతత్త్వవాదిని కరప్రోక్తంబువాలించిథా।
ఓకసర్వస్వాహస్యమాత్మగనితత్తేజః ప్రభావోదితో।
త్సుకబుద్ధిన్దలపోయుచుండెదను వేదోయాత్మయిట్టిదియా।
నాకోయించుచుండదకిట్లెయెల్లపుడు దానూహించుచుండెన్మదిన్॥

క॥ శివయోగివ్రాతసహవాసపుణ్యంబున నిట్లతండూహింపఁబోవంగా।

సీ॥ వెంగలినై యవివేకకృత్యములెల్ల
లలితకృత్యములంచు దలఁచినాఁడ।
తనువునిత్యమటంచు దలపోసి క్రిందుమీ
దెంచకే పెక్కు గర్వించినాఁడ।
మార్గంబు గననేక మోహంబుచే కుజికిక్క
దేహామిథ్యాభావాస్తిసలరనాఁడ।

కుమతిసంగతి నాత్మఁగూళ్ళనై వాంఛించి
పరమసాధుల బాధపఱచినాఁడ।

సీ॥ చిన్న పెద్దల ననక దుశ్చేష్టలెపుడు
జేయుచును దామసంబునఁ జెలఁగినాఁడ।
దివిరి తప్పొప్పులనక వాదించినాఁడ
సాహసమెంత వివేకశూన్యంబుగలిగి॥

చ॥ కనుఁగవ నెత్తికెక్కఁగనను గర్వముతో విహరించి దుష్టన।
ర్తనమున కేస్వతంత్రత సదా చరియించియు విజ్ఞవీగిస।
జ్ఞనుల దృణీకరించుచు నజస్రము దేహములంకరించుచున్।
మనమున నింతయైన సమమానమునొందకయుండితింగదా।

క॥ మృతియనునది లేదీతను।
రతిసుఖదాయి యటంచున హాఁహామున్ స।
మ్మతి నాళ్ళోఁచిన భంగిగ।
తతిసంచరియించినాఁడ సిగ్గుఁదాఁబాయన్॥

సీ॥ చెలఁగి దానధర్మములేల చేయవలయు।
చదువుకొన్నట్టి బద్ధక సాధుజనులుఁ।
దారుకష్టంబు నొందక ధరణి బ్రదుక।
గోరి ధర్మశాస్త్రంబని గిలికినారు॥

సీ॥ సాధుసజ్జన భిక్షుసత్కార్యమందు రే|
పోతుటీఁగల భంగిఁబొదలువారు|
పరమహంసలతోడఁబలుకాడఁబుణ్యమే|
భూస్థాపితశవాళిఁబోలువారు|
శివయోగులనువారఁజేఁగటఫలమౌను|
కొండ్రముచ్చుల భంగిఁగొఱలువారు
మాహేశ్వరులఁజూచి మన్నించుటఫలంబె
గొఱ్ఱెపోతులలీల గొణఁగువారు|
గీ॥ బ్రాహ్మణాళిఁజూచి సన్నుతింపగముఖంబె॥
మాలకాకులగడువున మసలువారు|
కలపవీరితోఁ జెలిమి పాతకముగాదె|
యనుచుఁగొల్లిను మూర్తిసలరినాఁడ॥

శా॥ తాటాకుల్గలవంచుఘంటములతో ద్రవ్యార్హులైయూరకే|
తోఁటందొడ్డిని దద్దడంబు మిగులన్ దుశ్శ్లోకపుస్తుల్ వ్రాసిరా|
టాటోటుల్మనవారు నమ్మదగునేటప్పాలకుప్పల్నిరా|
ఘాటంబౌనని మెంచియుండితిని దుర్వ్యాపారపారీణతన్!

చ॥ తెలిసియు సుందరత్వమున దివ్యగుణంబులు శీలసంపదల్|
దలఁపఁగ సాటిరాగ యిలలాఁతులకుంగలవందు రేనిలో|
కలుషగ కేశబాసనచు గొప్పగ సన్నుతించువారిపో
సులలితసద్గుణ ప్రమాణకోవిదులంటి విశేషహీనతన్॥

ఉ॥ లింగపతాకహస్తములతో వెలయం ద్రోకచోటనృత్యమా|
డంగను వారిపాదముల దగ్గఱకట్టను పేరనేమియై|
నంగసుసన్న నిచ్చి వదనంబును గన్నులు చెన్నులాదిగా|
నంగములంగనుం గొను చునయ్యెను మోహకులోపలుంగిరిలో॥

సీ॥ ఏకాంతమగుచోట నెన్నఁడే గాంతల|
గనుగొన్నవాని నేఁ గాంచినాఁడ|
వీలుగల్గినయప్పుడా లస్యకునంచు
లీలస్వర్ణము దొంగలించినాఁడ|
నాతప్పులకు మెచ్చి నవ్వకుండినవేఁగ
తల్లిదండ్రులకోట దాచినాఁడ|
బలవంతుఁడనటంచు బాలుకనెందరే
కొంపపెట్టులఁ గావజంపినాఁడ॥

ఆ॥ వె॥ బ్రహ్మహంతకులను బాలించువారితో
జెలిమిఁ గోరి కులము జెఱచినాఁడ|
సహాపాతకముల నాచరించితి నెన్నొ|
మన్నుమిన్ను జూడ మఱచితేఁ॥

క॥ మున్నొనరించిన పాపపుఁ|
బన్నగడలనిప్పుడాత్మ బరికించినచోఁ|
నెన్నో తనువుపఁబులకలు|
గ్రన్నఁ గజనియించు మసుమ్మ కంటే కాలా|

ఉ॥ పక్కనసవ్వరచ్చెమును వాయకచేసిన చేష్టలెంచుచో।
నక్కఁగలాఁడనం మఁగఁపితోక్తులఁ పెద్దలఁదూలనాడియున్।
గుక్కలఁబోలుపోరలన గోరిఘటించుచు భ్రూణహత్యలం।
డెక్కుడుకీర్తిగాంచితిని హీనుఁడనైతిన మాయనోహరా॥

వ॥ దురంతక్రియాకలాపసంక్షుభిత జగన్నికరావాస।
సజ్జనబాధాసమానిందావాక్య త్రాతారాచాతికధి।
లితశరీరుండనై పశ్చాత్తాపమునొందితిని॥

సీ॥ ఇంకెన్ని జన్మంబు లెత్తఁగావలయునో
కొన్ని జన్మములెత్తియున్నవాఁడ।
ఇంకెన్ని యోనుల నెంచఁగావలయునో
కొన్ని యోనులఁబుట్టి యున్నవాఁడ।
ఇంకెన్ని మేనుల నెలయింపవలయునో
కొన్ని మేనులఁదాల్చి యున్నవాఁడ।
ఇంకెన్ని సంసృతు లీదఁగావలయునో
కొన్ని సంసృతులంది యున్నవాఁడ।

గీ॥ సహధాగుణభద్ర కరుణామహాసముద్ర
కాచిరక్షింపరావేల శన్నతంద్రి।
నీవసకలంబుసుమ్ము సందేహమున్నె।
దృఢముగనునమ్మియుండితి దేవదేవ

ఉ॥ ఎద్దియుపాయమయ్య జనియింపకయుండుట కేమి సేయఁగా
దద్దయు శ్రేష్ఠమహానో దురితంబగు సంసృతిఁబాయు టెట్లునీ।
సుద్ధులనాలకించుమను జోద్యముఁగా జరియించు టెట్టులా
బుద్ధిరో సంగవేత్తకరు భూస్థలియందుగ చెప్పవీశ్వరా॥

శా॥ నానాయోనులఁబుట్టి గిట్టి ఘనసంతానంబు గావించు టే
దానిం చంపుగ్కృతినే ఘటించుమను దర్పోహాభిభూతాత్మని।
జ్ఞానాబ్ధి మహాంధకూపముఁ బడం జర్చింపఁ బనికెవ్వరి।
వ్యాళిం జేయుట లెస్స చెప్పఁగల రెవ్వారింక సర్వేశ్వరా॥

మ॥ ఇపుడో యెప్పుడొ చావుగల్గు మరణంబే నాడు వాటిల్లుతో।
యపుడే జన్మము గూడ నిశ్చయము గాదా? శంకరా యింక నే।
రుపమౌ జన్మపరంపరం దెగడ నార్యాధాత్మవిజ్ఞాని గా।
నుపదేశంబొనరించువారెవరు నాకుర్వీస్థలిం బాపఁగాన్॥

క॥ భ్రాంతిజనక ప్రపంచము।
స్వాంతములో నమ్మి త్రాటిఁ బామువనట్లే।
చింతయు మందుచు నైతిని।
రంతభవాంభోధినీ దవటకష్టమగుట॥

చ॥ తనువు నిరంతరంబను చు ధర్మమనిత్యమటంచు మూర్ఖులు।
ధనదలపోసి నాఁడు జగతింగడు నింగలనొంది చిక్కితిన్।
జననమృతుల్ నశింపఁ జను సాధనమెవ్వరు చెప్ప నేర్తురో।
ఘనకరుణాకటాక్షగుణకంధి మునిప్రవరాంతరంగి కా॥

ఉ॥ కొందఱు నిశ్చితాకృతులఁ గొందఱొ కానొకయాకృతిన్మనో।
నందముగాఁదలంతురది నాకిఁక లేదఖిలంబునీవకీ।
యందుమస్తమున్వెలుఁగునైనన దేటివినోదమోచిదా।
నందుఁడవయ్యు సప్తభువనంబుల నెందుల కింతుమీశ్వరా॥

ఉ॥ సంచితమంచు నివ్విడిచి స్వాంతములోనొకలీల నెంతురా।
కంచక వాక్యసంతతుల బద్ధమటంచు దృఢంబు సేసి।
స్నెంచుమ నీకళాంశమగు నీజగమంతయు నీవయందుఁగా।
న్పెంచినదంతయుందలఁప నీవదియు౯ మఱి నేవనీవయా॥

తే॥ చిత్రవర్ణకాచస్థితిఁ జెలఁగుదీప।
మటుల భిన్నాకృతులలోక మలరుఁగాని।
దేవనాకు నన్యము లేదు నిశ్చితముగ।
ననునిగమమస్త కోక్తులనలరువాఁడ॥

సీ॥ భిన్నరూపములగుటచే వేఱటంచు।
మాయచే నావృతంబైనమనసునందు।
దలఁచుచుందురుగాని తత్త్వంబుగనిన।
నేననొకండుగాఁడ? నిర్నిద్రతేజ॥

క॥ నేనునదియీజగమం
చేనుదలంచునపుడద్విహీనంబగుచు౯।
నేనును జగమును సర్వము।
నే నేయనుభావమొందనిశ్చితమయ్యె౯

క॥ తెలియక దేహము తాదులు।
బలగము నావారు మఱియీ బంధువులను మదిన్।
మెలఁగితిఁగనుఁ దనదియంతయు।
దలఁపఁగ నేనని యెడబుద్ధి దాఁ గ్రానరునికిన్॥

చ॥ ఒరులకుఁ దత్త్వముల్గఱప నొప్పుదుగానిసనున్ గ్రహింపఁగా।
దరమగు తత్త్వముల్గఱచి తద్విధమే నొనరింపఁజాలనిం।
దరయఁగఁ జిత్ర మొందఁగల దద్దితిఁ సత్కృపకభావమయ్యె సు।
స్థిరతర సౌఖ్యమీమనము సెందుటయెట్లు గాదె యీశ్వరా॥

క॥ మాటల వేదాంతంబులు।
గోటులు వలుకంగ నేర్చుకొనఁదగుఁగానీ।
తేటపడ ముక్తినొందుట।
వాటముగాకుండునను భవరహితమగుటన్॥

ఉ॥ నేనసమస్తమంచునతి నిశ్చయబుద్ధి జరించు వానిచం।
దానఁ జెలఁగి వోవ వచనంబులు వీనులఁబడ్డఁగోసినై।
వానిఁ గపింతునంచుఁ గరువంబునఁ బల్కుదు నంతలోనఁగా।
జ్ఞానము కల్గినట్లనుదు జర్చ యొనర్పఁగఁబిచ్చియేకదా॥

క॥ అంతా నే నేన్నా కుమ।
జెంతైనను భేదముండు నెట్లగునం మదిన్।
దంతమ్ములు రాపాడఁగఁ।
బంతమ్ములు పల్కుదునను భవశూన్యుఁడనై॥

క॥ అందందుమహావాక్యము।
లందంబుగ నేర్పి సభల నాడుదుఁ గాసీ।
డెందంబున నిలుపఁ దగను।
సందేహము సుమ్ము నాకు సర్వాంబరయా॥

మ॥ ఒకవేళన్ శ్రుతియుక్తశ్లోక్తః ధినేగాహించు మచోస్నాతుణం।
వైకదానిశ్చలతత్త్వమాపద పహర్త్వప్రాప్తి సేమందమా।
మకభావంబదివృద్ధినొందునపుడు న్మాద్రిక్రియల్ సర్వమా।
యకలంకంబనియుందు నిశ్చలమతివ్యాపారనష్టుండనై।

సీ॥ అజ్ఞానగాఢాంధ మడుగంటఁగాఁ జేయు
భాస్కరప్రాయుఁ డీశ్వరుఁడగునొ।
దురితసంసార సాగరసంగతనివీక
క్షణధారప్రాయుఁ ఘనుఁ డెవఁడొ।
వైరుయి కాతిదావస్థలింగము నార్ప
సన్నుతవర్ష ప్రాయుఁడగు నెవండొ।
సత్త్వాదిగుణముల సర్వసాక్షికమై।
తుండికుండే మహోద్ధుఁడుఁడగునొ।

గీ॥ భిదురకంపరాగణ్య మెఱుఁగిసరయ।
నాశనము సేయఁగా దవానలుఁడు గలుగు।
నట్టిదివ్యంబదగ్గి యేనెట్టులెంతు।
తెలియఁజేయవె దేవదేవ

క॥ ఆరయఁగ నిలలోనఁ బ్రా
ణాధివిధాన మేక మయ్యెఁ దైవజ్ఞా।
దురితములఁ దవఁగ నాకిఁక।
గురువరుఁ డెవఁడు లక్షియించు మాకోరిక భంగిన్॥

చ॥ ఎవఁడు సమస్తలోకముల కీశ్వరుఁడై జనియింపఁ జెప్పఁగా।
నెవఁడు జపింపఁగా బుధులు నేనును సంగువిశీనయుయ్యగీ।
భువనము మాయచే నిజము పొల్పుఁ జెలంగు నొయ్యన శాశ్వతుం
దవిలి భజింపఁగా నగు కృతార్థము నీభవమందు నిశ్వరా।

క॥ దీక్షఁ గలిగిన శిష్యుఁడు బ్రాఁగి పనలము
నెవరు నాకు విత్తు నోన గసిలనా లకు।
శిష్యుఁ డపద మెట్లు లభియించు దాఁ జెప్పఁగలర
యనుచు నతఁడు పశ్చాత్తాపవర దిక ది॥

ఈశ్వరధ్యానము.

ఉ॥ శ్రీయుతనిర్గుణి యంచిలర చించెను మాటలవన్ని టంద్యపే।
యాయతసత్కులానికగ మంచు నెఱింగితి పేదహస్యమే।
వాయుక దితింబు బని భంగిఁ జరించెద వేల యాశపే।
చేరఁగ నదెల్ల నాహృదయ సీమఁ బయల్యదె నూరడుందు నా॥

చ॥ అనుభవమున్న కున్న యగు నైనను వాక్యపరంపరావిధిన్।
దనువు విసర్గ్యమంచు రచనంబులఁ దెల్పఁగ నేర్తుఁ గానియా।

మననము సేయలేక పరమంబగు శాశ్వతమోద మొందకే।
జననమృతిప్రపంచమున సవ్యథఁ జూపుమనుండితిన్ శివా॥

శా॥ నానావేదములం బఠించి చివరన్ సంధానించి వేదాంతమా।
శ్రావ్యానీకశ్రవణంబు సేసి తుదకాకం దేలి సచ్చిత్కళా।
జ్ఞానప్రాప్తియు లేక శాశ్వతవివస్థా శూన్యచిత్తంబుతో।
నేనీదాఁకఁ జరించియుంటి నికృష్టద్వంద్వమోహంబునన్॥

క॥ తలఁపను దాహ్యాగు లెన్నియటా
యెలమి మహోగ్రాకరణీనియతోనేఁ।
బలుకఁగనోపుదుఁగాని
సలలితతత్త్వంబుఁ దెలియఁజాలను మేశా॥

ఉ॥ దేవుఁడు లేఁడటంచు జగతిం బలుకాడెదు వారియుండటన్।
దేవుఁడుగల్గునంచు సిగ్గరతఁ బల్కఁగలాపమత్తులుం।
కేవలమీ మతమ్ములనుఁ గేరడ ముల్యవరించినాస్తికా।
రావణు సల్పువాఁడనిక రమ్యపువాదబలం జెరూపవదన్॥

ఉ॥ కన్నుల నొక్కవస్తువును గాంచుచు నద్దినిజంబటంచు నా।
కున్న గమారబోధ తగుఁగొంచెము కన్నులు నొక్కమాయఁగా।
మన్న కొకండెయైనటుగ నొప్పును తెంపు నెంచుకుట్టులే।
కన్నది కల్లయంచుఁ బలుకంగల వందఱు మెచ్చఁ గాన్॥

గీ॥ మాట లెన్నైనఁ బలుకంగ లోటులేదు।

ఇతరులాడంగఁదల యూపులైనయుచుండు।
వగిలేకానియనుభవంబు సుంతయైన।
గలుగదీవిధి వేదాంత కలనమేల?॥

శా॥ వేదాంతంబులు నేర్చినంగలుగునే విజ్ఞానసంపత్తియే।
దేదోతోఁచిన మాటలాడుటయెగాక మాత్రమాతుం జేదు।
ర్వ్యాదంబాడుటకు స్వాలఁతివయి దుర్వ్యాపారముల్నేర్చియున్
ఖేదంబొందితి భీతిభక్తులనఁగానిందించి సర్వేశ్వరా॥

గీ॥ ఉపనిషత్తులు చెల్పుటకొప్పుఁగాక।
భక్తి లేనిది ముక్తి లాభంబు లేద।
శివునిపదభక్తి యేముక్తి చిహ్నమగును।
శంకరాంఘ్రిస్మరణముక్తిసాధనంబు॥

చ॥ ధనమును గూడుబట్టలముదఁబుననిచ్చియు సేమమారయఁ।
గనునిరతంబు వృద్ధిపథంబులు నూపుచుఁగాచుచున్న యా।
జనకునికన్న స్వర్గునిసన్నిధికన్నను వేఱుడుంగులో।
మనమునభక్తిగల్గునెడమాటలఁ గేల దృఢంబుసేసితిన్॥

గీ॥ తప్పుద్రోవఁబో నీక యొప్పు భక్తి।
కూడులేదన్న చోసమకూర్చుభక్తి।
దిక్కుమాలినవారికి దిక్కు భక్తి।
భక్తిగల్గినఁగల్గునే పాటిదైన॥

సీ॥ తాపత్రయవిషవ్యాధవమహోజ్వాలికా
దగ్ధోద్ధరణసుధాధారభక్తి
దేహాంతరనిశాంత మోహాదిఘనదుష్ట
శత్రుభూధరవజ్రశక్తిభక్తి
అప్రాప్యఫలసంతతాశావిశృంఖలా
బద్ధమోహవిముక్తిపథముభక్తి
సుఖదుఃఖకలితసంశోషణాద్వైతసం
పారరుగ్గతజనౌషధముభక్తి॥

గీ॥ చిరతరాయురారోగ్యసంజీవిభక్తి
సకలరాజ్యాధికారహస్తంబుభక్తి
శాంతితానేకఘటనానుకంపభక్తి
భక్తికిలసాటిగఁదన్నవారుగలరే॥

ఉ॥ ఏవిధినున్నచో నపరేప్సితముల్స మఱియు మోక్షసం
భావనసేసి ఖంబమరుచూనును సౌఖ్యములేవిగోరు నే
భావముకీర్తిదంబనుచు భావములోఁదలపోయ నేలసా
ఖ్యావహమైనభక్తిదనకబ్బిననన్నిటసౌఖ్యమేగదా॥

క॥ లోకములన్నియుం బాసె
లోకంబులఁబుట్టగిట్టలుప్తము సేయం
బ్రాకటమగుశక్తిగనుమ
శోకరణంబునొసరింపఁజేయుసుభక్తిన్॥

వ॥ భక్తియిది సేయఁనది సేయఁదనటఁటు వీలుగాక సర్వశక్తులు సర్వము శక్తియు నీవను నేనను దృశ్యంబదృశ్యంబు నశ్యంబనశ్యంబశశ్యం బీభక్తి వశ్యంబయగును॥

క॥ నీకళలయె నేను నిఖిలము।
నీకళలకిలరంబు ధరణినిసుమంత్రైన౯।
లోకస్తుత లేదరయఁగ।
నీకలనినుఁజేరఁదగదె నిరుపమతేజా॥

క॥ కైలాసము నీవాసము।
మాలోలాక్షీతల సంగమాసిని నీకు౯।
మేలమ్మ్రు పిష్టుఁడలికము।
నీలాధ్వము పంతగాఁగనిరుపతేజా॥

క॥ కనునదియంతయుఁ వినునది।
మననము సేయునది మఱియుమాటాడుటయు౯।
బోనరించునదియు నీవే।
నినుసకలము పెందఁగాదె నిరుపమతేజా॥

క॥ ఒక్కనిగౌరీనాథుని।
మక్కువదీఱంగఁగొలువ మహిమంబబ్బు౯।
బెక్కులుమాటలికేలా।
నిక్కముగానిన్నుఁగొలుతు నిరుపమతేజా॥

క॥ జగమును నీవును నేనును।
దగ సర్వము నీవగాదె తలపోయంగాన్।
సుగతిప్రద శాంతిగుణా।
నిగమాగమ వేద్య నిత్యనిరుపమ తేజా॥

క॥ హరియన్నను హరయన్నను।
బరికింపఁగ నీవసుమ్ము వచనమువవాచ్యం।
బర యఁగ శంకరుఁడేయని।
నిరతమువాదింతు నెడద నిరుపమ తేజా॥

క॥ దేవా నీచిహ్నములన్।
భావింపఁగ నేధరింప భయమదియేలా।
నీవే నేనయి నేనే।
నీవగుచుందువుగదయ్య నిరుపమ తేజా॥

క॥ క్రచ్చఱ శైవరహస్యం।
బచ్చుపడంగ నోరుఁజేరన గ్హాఁబగునే।
మెచ్చిభవత్పదమే సద।
నిచ్చలు నెలకొల్పువాఁడ నిరుపమ తేజా॥

క॥ నాకోరిన దీక్షనొసఁగ।
లోకాతిగుడైన గురుఁడలోభుఁడు నాకున్।
ప్రాకటముగల భియించునె।
నీకంటెను దిక్కుగలదె నిరుపమ తేజా॥

క॥ ఎక్కడను శివదీక్షాఫల।
మవ్వారిగ నిచ్చుదేశి కాగ్రణిగలఁడో।
దవ్వులనుందువె? నడిదను।
నివ్వెరి వెంవయఁతలేదె? నిరుపమతేజా॥

క॥ రుద్రునికన్నను సుగుణస।
ముద్రులుగలరే పురుషమిని ముక్తినోసంగన్।
భద్రముగాఁ గొల్తును నీ।
క్షిద్రమహాప్రకటరూప నిరుపమతేజా॥

క॥ అకటా నినుఁ గొలువంగను।
సకలాగమసమ్మత ప్రశస్తముదీప॥
ధికలాభముగలిగినఁ నీ।
నికటంబున సద్గతేను నిరుపమతేజా॥

క॥ ధర వేదశాస్త్రగులును।
సిరిషుగఁ దెలియఁబడ చెప్పునదీక్షితుఁడే తాఁగా।
దొరకని ప్రాజించినచో।
నిరయాప్తిక్షేతువనుచు నిరుపమతేజా॥

క॥ అట్టిభవద్దీక్షగలుఁగ।
కొట్టిది సేఁజేసు వెఱతు సెఱిఁపంగదే?।
గట్టిగనిన్నే వమ్మిత।
నట్టివనాదీక్ష యిమ్ము నిరుపమతేజా॥

క॥ కాదనిభ్రూషించినని।
ష్ఛేదభవన్నికటపదము సేయ ననగునే।
మోదితసన్మునిమానస।
నీదగుదయనింపుపూజనిరుపమతేజా॥

క॥ విగతభవద్దీక్షుండై।
యగణితసద్భక్తిభస్మమలందినరుద్రా।
తృగణముధరించినఫలమేమీ।
నిగమాగమదూషితంబునిరుపమతేజా॥

క॥ ఎన్నఁడుశ్రీభక్తుండనగుదు।
నెన్నఁడునీపూజసేయనెఱఁగెదనో?సం।
పన్నిచయాళవడిచినే।
నిన్నేస్మరియించుటెట్లు నిరుపమతేజా॥

క॥ గురువెన్నఁడులభియించెదు।
మరుతరసద్దీక్షునొసఁగునోకదగారి।
తరుణీనాథాదయతో।
నిరవధికసుఖంబొసఁగవెనిరుపమతేజా॥

క॥ నాదాదిబిందుకళలం।
మీఁదయిసుజ్ఞానియగుచు మెలఁగెదుకానిన్।
బాదంబులుపట్టిగొలువ।
నీదగువరమీయరాదెనిరుపమతేజా॥

క॥ సగుణాగుణాతీత చరితుఁ।
దగణితసద్వైభవాభిరామగుణగురుమూర్తిన్।
దగఁగనుఁగొనుటదియెట్లగు।
నెగడెడునీకరుణలేక నిరుపమతేజా॥

ఉ॥ ఇట్టులనంతభూషితుని నెమ్మదిఁదీవువేఁడుచుండుచు।
పుట్టునసద్గురుండుగను పండువుగాఁగనుపట్టెపూర్వము౦।
డెట్టిశుభంబు నేసెనొకొ? ఈశ్వరుఁడేయిటులీగుదెంచెనో।
పట్టినకొమ్మచేవయగు పట్టునభీతియదేటికీశ్వరా?॥

క॥ చనుదెంచియుగురుఁడతనిం।
గనికరముదవించువానిఁగతకల్మషుఁగా।
గనికరమునన్నరింపఁగ।
బనివడిమృదువచనరీతిఁ బలికెమహాత్మా?॥

క॥ ఏమిమనంబునఁగోరితి।
నీమెయిఁజరియింపనీకు దేలయటంచున్।
గామితమొనఁగూర్పఁగవచ।
నామృతవృష్టిఁగలుగఁబలుకాడినయంతన్॥

శా॥ స్వామీమీపదపద్మయుగ్మమెపుడే స్వాంతంబునంగొల్తునా।
కీమాయామయహితప్రపంచము పయిన్ మోహంబు వాటిల్లని।
ద్యామోహాదికపదంబు శంకరపదంబాపించి యున్నాఁడనా।
నేతుంబారసి శంకరాఘ్రియుగసంసేవారతుంజేయవే॥

ఉ॥ నావుడుసద్గురుండు కరుణాత్మ్యమెలర్ప వచించెనట్లు ఈ।
క్ష్మావలయంబునందితరకార్యములం బొనరింపనేటికా।
కేవలమట్లు సెట్లగును కిల్బిషులీశ్వరభక్తిదూరగుల్।
భావములో భవంబులను బాయఁదలంచి యొనర్తురేవిధో॥

గీ॥ దానధర్మములొనరించి స్నానవిధుల।
జపతపంబుల ధ్యానయజ్ఞములు హోమ।
మంత్రతంత్రముల భవంబుమాన్పఁగలరె।
శివపదాంభోజ యుగ్మసంసేవలేక॥

గీ॥ భవము వాయంగఁదలపోసి పరమజడులు।
మౌనముద్రల యంత్ర కర్మంబులొగిని।
చేయుచుందురు ప్రకృతికిఁజిక్కువడరె।
శివపదాంభోజ యుగ్మసంసేవలేక॥

గీ॥ అఖిలసంకల్ప భోగాళి కాసజేసి।
స్వర్గసుఖములబ్బిన సంతసంబునెదరు।
భవముసడలింపనది యెట్లుపనికివచ్చు।
శివపదాంభోజ యుగ్మసంసేవలేక॥

గీ॥ ఎముకబట్టింప నాకలియెట్లుదీరు।
సురియుసెమ్మైన నాకసంబారఁగుటెట్లు।
కర్మలకుఁజిక్కి మోక్షంబుగాంచుటెట్లు।
శివపదాంభోజయుగ్మ సంసేవలేక॥

గీ॥ శంకరస్మరణాధిక శాంతమునను।
వినుము జీవరహస్యంబు వేద్యమిదియు।
వినియు నారపాద ప్రాజ్ఞాప్తి వెలయు వత్స।
శివపదాంభోజ యుగ్మ సంసేవముక్తి॥

— జీవరహస్య ప్రకరణము —

శ్లో॥ చిచ్ఛాయావిలగదేహస్థా తత్సంఘో జీవ ఇష్యతే॥

వివృతి॥ రజ్జుసర్పత్వ మారోప్య చాజ్ఞా తత్త్వాత్సత్యమితిధి।
జ్ఞానం సర్పమితి బుద్ధ్వాయ థా వ్యవహారతి తథా।
పరమాత్మా జీవ ఇతివ్యవహ్రియతే॥

క॥ జీవుఁడు జీవుఁడటంచును।
భావములో నెవనిఁదలఁచి వాదించెదరో?
యావాదము వాద్యముల।
తెల్పెద శివకళరూపమ్ము తెలియఁగ వినుమా॥

సీ॥ మాతృగర్భస్థుఁడై యష్టమాసమునను।
తనకుఁగొంత విచారముద్భవము గాఁగ।
పూర్వమున నెట్టికర్మలఁ బొదివినాఁడొ।
యంతగూను నిట్టుదలపోయునదియు వినుము॥

మ॥ అకటా పూర్వభవంబునందు దుష్కృతవ్యాపారముల్సేసినా।
రక బాధఁ బహువత్సరంబులతి ఘోరప్రక్రియం గాంచినా।

యుత యోనిప్రకరంబులం బడియుఁదుచ్ఛాసక్తి కింజిక్కనే।
రకమంటింగరుణింపవేర జతగోత్రాభృల్లవిత్రాలయా॥

క॥ నానాస్త్రస్య బహుళపా।
రానుభవంబులఁబొలియుచు నా జన్మములం।
దేనిచముల్గానరించుచు।
నీనామంబును మఱచితిని నిరుపమతేజా॥

క॥ పోయినజన్మములలోలో।
కాయతిఁకుఁడ నైతినింక నతిదుఃఖదమౌ।
నీయూనిస్థితినోసంగక।
నీయందవనింపఁజేయుము నిరుపమతేజా॥

క॥ ఇదెగర్భస్థుఁడనగుచుం।
బొదలుచుజన్మించు వేళఁబూర్ణాత్మునినే।
నెదనుంతునంచుననిశ్రూ।
న్కుఁదలిర్పవచించువాఁడ నిరుపమతేజా॥

క॥ పుట్టుటఁబూర్వమెమో।
యిట్టలోపలుక్కుచుండు నింతయుగాదే।
పుట్టినయప్పటిచిత్తము।
నెట్టననుఁజేర్చఁగదఁక నిరుపమతేజా॥

క॥ నవమాసములవరకుదు।
ర్భవపాశంబు వెడలించి భావధవారి।
స్త గ మొనరించెదముక్తిం।
దివిరిగడించెదననియెద నిరుపమ తేజా॥

క॥ అంతటవిష్ణు సమీరా।
క్రాంతమహాయోని యంత్రశక్తి తభీతి।
భ్రాంతాస్త్రంగ తధృతిగా।
న్వాంతూ వెళోదనము సేయ నిరుపమ తేజా॥

క॥ గొనబగువిచారమతతో।
జననీగర్భమునవుండు సమయములోజం।
తన సేసిన బుద్ధులుడిగి।
నినుఁజేరుటమఱచియుంద్రు నిరుపమ తేజా॥

క॥ ఎనిమిదవమాసమాదిగఁ।
దనమదినవమాసమవధిఁ దలఁచినతలఁపుల్।
వనరుటకుమాతిశిపుఁబూ।
వినమతి సేవింపలేఁడు నిరుపమ తేజా॥

గీ॥ షేట్లుశిపుండుగర్భమందె సఁగునపుడు।
జన్మమెత్తివపిదప నేసంకట[illegible]ల।

బొందివఁగలాందుశివునితోఁ డందవరక।
భ్రాజసేసెదయును మునిభూష్యమిఁబడఁగ॥

గీ॥ శైవదీక్షాగమాస్యంబు శైవులకును।
పద్యరూపంబునవచించి ప్రబలినాఁడ।
మరిగమత సాధయాలించి ముదితమతిని।
బోధసేయఁగదయ్యసంపూర్ణకరుణ॥

ఇది

గ॥ శ్రీమదంతిర్వీరశైవ లింగబ్రాహ్మణపుంగవ శ్రీశాలిభట్ట కృష్ణరాయ శాస్త్రి నామక బాలకవీశ్వరప్రోక్తంబు వీరశైవదీక్షాబోధయను కావ్యంబున ప్రథమబోధ సంపూర్ణము.

శ్రీ శారదా ముద్రాక్షరశాల, చిత్తూరు.

ఆంధ్రవ్యాకరణపాఠ రహస్యము.

ఈగ్రంథమునందు వ్యాకరణ రహస్యములు పెక్కులు గలవు. ఆదివిమర్శనముతో నిండియున్నది. 900 A. D. నుండి 1922 A. D. వరకుఁ గల్గిన మార్పులు కారణములు గలవు.

ఆక్షరికోపన్యాసము.

రెండవభాగము.

ఇకారమునుండి ఔకారమువరకు నాకృతిస్థాన సత్వవాదములు సకారణములుగాఁ జర్చింపఁబడినవి. మంత్రద్రష్ట మర్యాదయుఁగలదు.

సావిత్రీవిలాసము.

పండితులచే గౌరవింపఁబడినగ్రంథము.

నూతనకల్పనలు, సావిత్రీకథాసంవిధాన సమర్థకప్రమాణ సమేత మగుచున్నది.

వర్ణములు

అక్షరములు వాని సంఖ్యాకారణము ఉచ్చారణావిధము నూతన వర్ణములు ఉత్పత్తులు మొదలగునవిగలవు.

ఈగ్రంథములు బాలకవి కాశీభట్ట కృష్ణరాయశాస్త్రిగారు రచియించినవి.

10755